

جېققىلى باخچا

توپلايان: محمد عابدین پور

ئاغىل

صفحه 2

شعر

صفحه 3

دېش، دېش ۱ فېرچا، فېرچا)

صفحه 4

عزيز اوشاقلار، گول بالالار بيز چوخ سئوينيريك كى چوخلو حسرتدن سونرا
ائيله يه بيليريك سيزه يازاق، سيزدن يازاق: سيزين او آيدان آرى اوزلريزدن، سودان
دورو گؤزلريزدن، او دادلى -دوزلو سؤزلريزدن يازاق. آنجاق جيققىلى باخچا يالنيز
سيزيندى. سيزين سؤزلريز، سيزين ايشلريز اوتون بزه يى اولاجاق، نيهه كى بو
باخچانين بو جيققىلى باخچانين گوللرى سيز سيز، ائله بولبولرى ده سيز
سيز. گؤزوموزو يولدا قويمايين.

بو يتردى

بو يتردى، بو يتر بيزيم دير .

نه تك بيزيم، بوتون اينسانلارين دير .

نه تك اينسانلارين هامى جانلى لارين دير:

آغاجلارين، گول لرين، قوشلارين، باليق لارين

و بوتون اونلارين كى يترده ياشايرلار .

يترى كورلاماياق، آغاجلارى كسمه يك، مئشه لرى يانديرمايق، چمنلرى ازمه يك .

سولارا، چؤللره، داغلارا زيپيل توكمه يك، كيفير ائله مه يك .

هاوايا توستو وئرمه يك، هاوايا بيزيم اوچوندور

هاواسيز هئچ كيم ياشايا بيلمز .

قوياق باليق لار دورو سودا اوزسونلر،

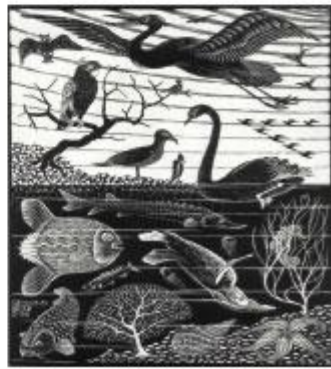
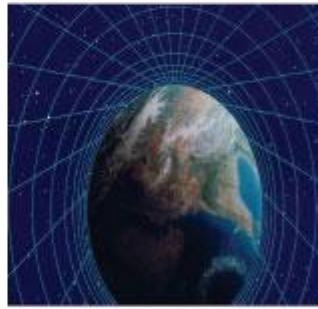
قوشلار تمير هاوادا اوچسونلار .

داغلاردا قوچون حاqqى وار، قوردون حاqqى وار،

ائله كهليكلىرىنده حاqqى وار .

چؤللرده، دووشانين پايى وار، تولكونون ده .

بو يتر هامى جانلى لارين ، بوتون ياشايانلارين دير .

بىزدىق

آذربايجاندا چىشىن بىرىن ئايماق اولار كى "بىزدىق" (چىرتدان) - بىن آدىنى ئىشىتمە سىن و اونون شىرىن ناغىلىنى بىلمە سىن بو قانتىزى ناغىلىن قهرمانى بىزدىق آد دا بىر كىچىك اوشاق دىر كى يولداشلارى ايله بىر آدامجىل دنوه توش گلرگ لوز اوياخلىغى و باجارقلىغى ايله دنوئىن البىنى اوخويارق دنو ايله اونون آراسىندا هيجانلى چكىشمەلر اوز وئىر كى چوخ ئىشىتمەلىدىر بو سىز بودا بىزدىغىن ناغىلى:

گوتلرىن بىرگونونده كندلرىن بىرىنده بىر قارى ننه ايله بالاجا اوغلو ياشىردىلار. اوغلان بىر بىزدىق ايدى. بايراما از قاليردى. ايلده انله بو زامانلار كندىن اوغلان اوشاقلارى بىرلىكده گندردىلر داغ-دوشدن گوەن كولو يىغىب گتيرەردىلر بايرامدا اود ياندىراردىلار. بىزدىق گۆردو اوشاقلار گوەنە گندىرلر، اۈزونو انوه سالىب ننهسىنىن اتكىندن آسلاىدى كى قوى منده گندىم.

قارى ننهنىن بىزدىق دان سونرا هنج بىر كىمسەسى بوخايدى، اونا گۆره دە قويموردو بىزدىق اوشاقلارا قوشولوب چۆلە چىخسىن، بىزدىق دا مەيە ال چكىردى، اغلار-اوخشار سالمىشىدى كى:

"منده گندىرم، منده گندىرىم"

ننه سى باشارنامىيب گوەنە گندىن اوشاقلارى چاغىرىپ هرەسىنىن جىبىشدا ئىنا بىر اوووج قاوپرقا تۆكوب دندى:

"من بىزدىغىمى سىزە تاپشىرىم اوندان مويرات اولون ياخشى."

اوشاقلار دندىلر: "ياخشى"

بىلەلىكلە آرخابىن اولوب بىزدىغىن جىبىلرە قاوپرقا تۆكدو، بىر كركى بىر سىجىم وئرىپ يولا سالىدى.

اوشاقلار قاوپرقالارى يئىە-يئىە دانىشىپ-گولە-گولە گندىردىلر، هانكى سىنىن قاوپرقاسى قورتارىدى بىزدىق اۈز قاوپرقانىندان گننه اونا وئىردى، بىلەلىك لە گلدىلر گوەنلىغا چاتدىلار، اوشاقلار شلەلرىنى يئە سالىب هرەسى بىر ياندىن كركى ايله گوەن چاغارتماغا باشلايدىلار، بىزدىق دا دىنمز-سۆلەمز بىر داشىن اوستونده چوناىتما قوردو.

اوشاقلار بىلە گۆروب دندىلر:

"آى بىزدىق دور گوەن دەر كى دىنجهلمەيە واخت يوخذور، گوەن باتمامىش گرگ كنده قايدىق."

بىزدىق دندى:

"نەم منى سىزە تاپشىرىدىمىز ننه مە سۆز وئرىسىز."

اوشاقلار اۈزلرىنە درندن سونرا هرەسى اوچ-دۆرد كولدا بىزدىغا دردىلر، سونرا سىجىملىرىنى گوتوروب كوللارى باغلايدىلار، دندىلر:

"آى بىزدىق بىز سنە دە گوەن دردىك ايندى دور گل بونلارى باغلا تىز يولا دوشەك."

بىزدىق گننه دندى:

"نەم منى سىزە تاپشىرىدىمىز، انله دە منىم قاوپرقالارىمى وئرىن" اوشاقلار گۆردولر بوندىن ايش گورەن چىخماز، اونون شلە سىنى باغلايىب دندىلر:

"بودا سىنىن شلەن دور گل گۆتور گندەك."

بىزدىق گننه دندى:

"نەم منى سىزە تاپشىرىدىمىز."

اوشاقلار گۆردولر كى هالوا آلا-قارائلىق اولور اونلار هە اوردادىلار، اۈز آرالارىندا بىلە كسدىلر كى هرەسى نوبت ايله يوكونو يئە قويوب قايدىسىن بىزدىغىن يوكونو گتيرسىن بو ايش اونلارى داها يوپاندى، گوەن بالا-بالا داغلار بىن دالىسىندا باتارق انله قارائلىق اولدو كى گۆز-گۆزۈ گورموردو، بىلەلىك لە اونلار يولارىنى آزدىلار.

اوزاق دا بىر ايشىق گۆروب اونا سارى گندىلر.

(اردىسى گلن ساي دا)

سەرچە

سيزە دئىيم سەرچە دن
يوواسىنداير ياز، قىش
آيرىلمايىر وپندن
يا قار اولسون، يا ياغىش
قارا دوشلو آنادير
بوز رنگلى سى آنادير
يووالارى وار كىچىك
بالالارى وار جىك-جىك
يىم آختارىز گزىرلر
ھنى توللانا-توللانا
گاہ آغاچا قونورلار
گاہ چىخىرلار ايوانا
اوچان زامان پىرھاپىر
قانادلارى چىرىنىر .

رسول رضا

سەرچە

قوشلار ايچىندن بىر قوش
بىزىم دووارا قونموش
ھوببانا ھا ھوببانا
گلدى قوندو ائىوانا
جەرە دە تىل ايىردى
تىللىرى تىز سىردى
جىك جىك، جىك جىك اوخودو
ايىك پرده توخودو
ايىك پرده ميل ميلى
سەرچە نىن شىرىن دىلى
سەرچە سەرچە نە سەرچە
يايى، قىشى بو اتودە
سەرچە سەرچە نە سەرچە
گاہ شىرە دە گاہ يىردە
جىك جىك، جىك جىك، جىك جىك
سەرچە اوخور جىك جىك جىك.

محمد عابد بن پور

تاپ تاپ تاپماچا

سحر جاغىندا
گىلاس باغىندا
اوچوردو بىر قوش
اندىردى جىك جىك

بالاجا بىر قوشام من
بوداغا قونموشام من
ھر طرفه قار ياغىر
سويوقدان دونموشام من

منىم آدىم "آماندا" دى. من دىققىلى بىر قىزام. آتامان آنام ياتمامىشدان قاپاق منى قوجاقلایىب اوپرلر. سورا دىشلىرىمه باخىب دئىرلر: "آماندا، دىش، دىش، دىش، فیرچا، فیرچا!"

آما من دىشلىرىمه فیرچا وورماغى ایسته مىرم.

بىر گنجه بۇيوك بابامان آبام منى گۇرمه يه گلدیلر. ياتاندا منه بىر ناغىلىنى دئدیلر كى گونده دىشلىرىنى قىزىل فیرچاينان يوووردو اونا گۇره دىشلىرى قىزىل كىمى پارىلدیردى.

من او گنجه يوخودا بىر زرافه گۇردوم كى آچاچ بويدا دىش فیرچاسى وارى ایدی بىر دنه ده اژداها گۇردوم كى آغىزندان اود چىخیردى، اودا غذا يثيهندن سورا دىشلىرىنى فیرچالیردى. من اژداهاينان يولداش اولموشدوم، هر گون دىشلىرىمى فیرچالیردىم. آنامىن سسى ايله بىردن يوخودان قالخدىم. صبحانه يثيهندن سورا اژداها يادىما دوشدو، تنز قاچىب دىشلىرىمى فیرچالادىم.